

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisti se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Konstituiranje Narodne skupščine

**Za predsednika je bil izvoljen bivši minister dr. Kosta Kumanudi.
za podpredsednika pa Karlo Kovačević in Avdo Hasanbegović**

Beograd, 15. jan. p. Po skoro celomesečnem odmoru se je danes zopet sestala k plenarni seji Narodna skupščina. Narodni poslanci, ki so se preko božičnih počitnic mudili v svojih volilnih srezih, so se večinoma že včeraj zbrali v Beogradu. Za današnjo sejo Narodne skupščine, na kateri se je skupščina definitivno konstituirala, je vladalo veliko zanimanje. Galerije so bile nabito polne in tudi diplomatska loža je bila popolnoma zasedena. Seji je prisostvovalo poleg domačih tudi veliko število inozemskih novinarjev.

Pred sejo Narodne skupščine se je ob 9. dopoldne vršila plenarna seja poslanskega kluba. Na tej seji je bil izvoljen kandidacijski odbor, ki je sestavljal predlog za izvolitev skupščinskih funkcijonarjev.

Seja Narodne skupščine se je pričela takoj po končani seji poslanskega kluba. Seji so prisostvovali vsi narodni poslanci ter tudi celokupna vlada z ministrskim predsednikom g. Živkovićem na čelu. Predsedoval ji je do izvolitve predsednika v smislu določb skupščinskega poslovnika, predsednik verifikacijskega odbora g. Milan Simonović.

Po odobritvi zapisnika zadnje seje Narodne skupščine je predsednik prečital kraljev ukaz o ostavki volilne in o imenovanju nove vlade z g. Petrom Živkovićem na čelu. Narodni poslanci so poslušali čitanje ukaza stoje ter so priredili vladarju dolgotrajne ovacije.

Skupščina je nato po poročilu tajnika Ljubomira Trifunovića odobrila nekaterim narodnim poslancom bolezenske dopuste. Tajnik je nadalje sporočil, da sta narodna poslanca Joca Selić in Vukašin Spasović odložila svoja županska mesta. Predsednik je nato še prečital dopis finančnega ministra, v katerem prosi Narodno skupščino, naj sklepa o tem, ali more narodni poslanec Rubrić še nadalje ostati član upravnega odbora državne sladkorne tovarne. Spis je bil izročen v nadaljnjo postopanje verifikacijskemu odboru.

Narodna skupščina je nato prešla na dnevni red, to je k izvolitvi predsednika, treh podpredsednikov in štirih tajnikov. Predsednik je uvodoma raztolmačil določbe poslovnika, po katerem so volitve skupščinskih funkcijonarjev tajne ter se vrše s poimenskim glasovanjem z listki, in sicer posebej za predsednika, za podpredsednike in za tajnike. Za skrutinatorje je bilo imenovanih 9 narodnih poslancev. Po kratkem odmoru se je nato prešlo na volitve.

V imenu kandidacijskega odbora je poslanec Radulović predlagal, naj se izvoli:

za predsednika: narodni poslanec in bivši minister dr. Kosta Kumanudi;
za podpredsednika: Karlo Kovačević in Avdo Hasanbegović;
za tajnike: dr. Dragan Jevremović, Dragiša Stojanović, Milan Mravlje in Ante Kovač.

Pri nato sledečem glasovanju je bil ta predlog sprejet, nakar je novoizvoljeni predsednik dr. Kumanudi prevzel predsedstvo in se v daljšem govoru zahvalil za izkazano zaupanje in podčrtal važne naloge, ki čakajo Narodno skupščino v bližnji bodočnosti. Seja je bila zaključena z velikimi ovacijami za kralja in Jugoslavijo.

Nova nemška iznajdba ki povzroča skrbi

London, 15. jan. »Daily Telegraph« poroča, da je neka nova nemška iznajdba v tehniki izdelave municije izvala v angleških vojaških krogih veliko vznemirjenje. Gre za iznajdbo, ki bi po mnenju angleških vojaških strokovnjakov izvala v vojni industriji pravo revolucijo. Iznajdba se nanaša na nov izstrelak za puške s silno probojno silo, ki je tako velika, da lahko prebije celo 3 cm debele jeklene plošče. Če se ta iznajdba uveljavi, bi tanki popolnoma izgubili svojo vrednost za vojsko, ker bi vsi jekleni oklepi nič ne pomagali.

„Na cesto vržen denar“

Newyork, 15. januarja. g. Zunanji odbor senata je odobril kredit od 450.000 dolarjev za ameriško delegacijo na ženevski razorožitveni konferenci, ker je vlada opozorila na to, da bo ta konferenca trajala približno osem mesecev. Proti odobritvi tega kredita je ostro protestiral senator Borah, ki je označil to vsoto za denar, ki je vržen na cesto.

Atentat na fašiste

Pariz, 15. jan. V Aubagne pri Marseillesu je bil sredi zopet izvršen atentat na fašiste. V neki tamošnji gostilni ima fašistična zveza bojevnikov svoje lokale. Zvečer okrog 9. sta dva neznanca vrgla skozi okno bombo, ki je eksplodirala in ranila tri osebe. Prostori so bili popolnoma demolirani. Atentatorja so aretirali. Oba sta Italijana in znana protifašista.

Bethlen pri Mussoliniju

Rim, 15. januarja. AA. Predsednik vlade Mussolini je včeraj popoldne sprejel v palači »Venezia« bivšega predsednika madžarske vlade grofa Bethlena. Njun razgovor je bil dolg in priskrben.

Milijardno posojilo ČSR

Praga, 15. januarja. AA. Ministrski svet je pooblastil finančno ministrstvo, da sme najeti posojilo v znesku ene milijarde češkoslovških kron.

Amerika povišuje davke

Washington, 15. januarja. AA. Federalna banka je znižala akceptno obrestno mero. Za pokritje deficita namerava g. Mellon predlagati, naj se nekateri davki zvišajo, tako n. pr. davki na avtomobile in borzne transakcije, dalje naj se zvišajo poštne tarife, predvsem pa davci na dohodek.

Za uvedbo enotnega denarnega sistema britskega imperija

London, 15. januarja. AA. Zveza trgovskih zbornic britskega imperija je smotila sprejeti resolucijo, ki predlaga uvedbo enotnega denarnega sistema za vse imperijalne dežele. Resolucijo bodo predložili Angliji in vsem prekomorskim deželam britskega imperija.

Letalski ataše pri francoskem poslanstvu

Pariz, 15. januarja. AA. Uradni let objavila dekret vlade, s katerim se ustanovi položaj francoskega letalskega atašeeja za Rumunijo, Grčijo, Bolgarijo, Jugoslavijo, Češkoslovansko in Turčijo z glavnim sedežem v Bukarešti.

Socijalno skrbstvo mestne občine

**Za socijalno skrbstvo je namenila ljubljanska občina
letos 4,681.080 Din**

Ljubljana, 15. januarja.

Ena najvažnejših postavk v proračunu ljubljanske mestne občine je gotovo socijalno skrbstvo. Vsako leto žrtvuje občina v socijalne svrhe težke milijone in tudi letos je v proračunu za socijalno skrbstvo določeno 4.681.080 Din. To je zelo veliko, če pomislimo, da je lanski proračun znašal 5.079.885 Din in da je imela letos občina strikten nalog omejiti in znižati vse izdatke in dotacije. Breda je pač vsako leto večja in sta bili postavki za socijalno skrbstvo in zdravstvo še najmanj okrnjeni. Naše čitatelje bo gotovo zanimalo, kako bodo razdeljena, oziroma porabljena v proračunu predvidena denarna sredstva za socijalno skrbstvo. Izdatki za socijalno politični urad mestne občine znašajo Din 307.200.—, in sicer plače 274.285, rodbinske doklade 31.450, obleka in obutev za služitelje 1465 Din.

USTANOVE

Kakor prejšnja leta, je pa tudi letos v proračunu določenih več ustanov in sicer za dijake: 4 mesta po 25 Din letno, za uboge 10 mest po 10 Din letno, 2 mesti po 12.50 Din letno, za dijake Tehniške srednje šole: 13 mest po 1000 Din, za vdove 5 mest po 20 Din letno, za dekleško balo 1 mesto za 50 Din letno, za onemogle obrtnike 20 mest po 25 Din letno, prispevek Černetovi ustanovi za popravilo hiše v Graški ulici pa znaša 2644 Din. Skupni izdatki za ustanove znašajo 16.519 Din. (Ustanove po 10, 12.50, 20, 25 in 50 Din bi pa po našem skromnem mnenju prav lahko odpadle, ker so pisarniški in drugi stroški v zvezi z njimi gotovo večji kakor ustanove same. To so menda ustanove iz starih časov, ki so že davno izgubile praktično vrednost.)

STAROSTNA PRESKRBA.

V našem mestu je mnogo starih in podpre potrebnih ljudi. Za starostno preskrbo, za zavetišče, oskrbo v zavodih, izredne podpore, oskrbo bolnikov na domu, vzdrževanje poslopja in inventarja itd., je v proračunu socijalnega skrbstva določeno 2.793.536 Din. Starostno podporo dobiva več sto oseb in sicer 65 oseb po 50 Din mesečno, 220 oseb po 75 Din, 615 po 100 Din, 1 po 120 Din, 2 po 150 Din, 5 po 200 Din, 2 po 300 Din mesečno, 2 osebi po 15 Din dnevno, 1 po 16 šillingov, 1 po 20 in 1 po 25 šillingov mesečno. Skupaj znašajo izdatki za starostno preskrbo 1.016.076 Din.

Za izredne podpore je določenih 140.000 Din v gotovini, 40.000 Din v naravi, drugi izdatki, in sicer za deložacije itd., pa znašajo 20.000 Din. Skupno znašajo izredne podpore 200.000 Din. Za obleke in obutev je določeno 40.000 Din, za oskrbo bolnikov na domu pa 10.000 Din.

V raznih zavodih oskrbuje mestna občina 57 oseb, za katere izda na leto Din 382.786 (32 oseb dnevno po 18 Din, 15 oseb dnevno po 15 Din, 4 osebe mesečno 300 Din itd.). Precejšnji so tudi izdatki za zavetišče za onemogle, in sicer samo za plače osebju, tako zdravnikom, nadzorniku, sestram, služkinjam, hlapičem in dr. 141.650 Din. Nakup živil za 300 oseb po 8.50 Din dnevno znaša 933.300 Din, od česar je pa treba odšteti prispevke oskrbovancev dnevnih zavetišč v znesku 90.000 Din. Torej ostane 763.300 Din. Stroški za izpolnitve inventarja, posteljnine, perila itd. znašajo 20.000, za kurjavo in porabo vode 115.884 Din. Vzdrževanje poslopij in inventarja znaša z zavarovalnino vred 30.000 Din, anuitete od posojila 115.440 Din. Zdravniki, obveze itd. 10.000 Din, drugi izdatki 2400 Din.

MLADINSKO SKRBSTVO.

Revni deci, sirotam in zapuščenim otrokom posveča občina posebno pažnjo. Letos je v proračunu za mladinsko skrbstvo določeno 377.640 Din. Roditelji dobivajo za 15 otrok mesečno po 30, za 130 otrok mesečno po 50, za 270 otrok mesečno po 80, za 6 otrok mesečno po 100, za 4 otroke nakazuje občina mesečno po 200, za 3 po 300 Din itd. Poleg tega je za izredne podpore določenih v gotovini 30.000, v naravi 10.000 Din, za obleko in obutev 40.000, za šolske potrebščine pa 8000 Din.

Mestna občina tudi v svoji režiji oskrbuje več dnevnih zavetišč, in sicer pri Sv. Florijanu, na Prulah, na Taboru in v Spodnji Šiški. Za prehrano 200 otrok izda občina 138.600 Din, manj prispevki otrok iz domovnih občin v znesku 13.000 Din. Izdatki za kuharice in strežnice znašajo 11.604 Din, za kurjavo in razsvetljavo ter porabo vode 6500 Din, za stanarino 50.000

Din, popravila 12.000 Din in za delavce, ki donosajo hrano, 4000 Din. Skupaj znašajo izdatki za zavetišča 209.704 Din.

Zelo majhna je postavka za otroška igrišča, za katere je določeno samo 3000 Din, za počitniške kolonije pa bo tudi letošnja občina prispevala 60.000 Din. Oskrba 54 otrok v zavodih obremenjuje občino za 204.456 Din, za rejnine pa izda 125.400 Din. Za socijalno pravno zaščito 2000 Din; podpore sirotam padlih žrtv na Zaloški cesti pa znašajo 7200 Din.

DELAVSKE PODPORE.

Za brezposelne, v Ljubljano pristojne delavce, je določenih 200.000 Din, za oskrbo vajencev v ljubljansko pristojnih mojstrov 15.000 Din, za delavski izobraževalni tečaj 500 Din, za ogrevalnice in azilje 20.425 Din. Skupaj torej 240.425 Din.

Gortanov fond za strošne primorske begunce znaša 30.000 Din, za podpore bolnikom in zdraviljenjem pri specialistih je pa določenih 15.000 Din in podpora za preskrbo otrok v šolah z mlekom 15.000 Din. Za zdravila strošakom 50.000 Din. Neizterljive podpore tujih občin obremenjujejo proračun za 5000 Din, za podpore karitativnim društvom, božično obdaritev siromakov in slično je pa določeno v proračunu 120.000 Din. Za nabavo socijalne literature 1000 Din in razni stroški 10.000 Din.

Velika anketa o omejitvi brezposelnosti v naši državi

Beograd, 15. jan. v. V petek se bo vršila v ministrstvu za socijalno politiko velika anketa o omejitvi brezposelnosti. Te ankete se bodo udeležili zastopniki vseh važnejših delavskih in delodajalskih organizacij. Iz dravske banovine bodo med drugim prisostvovali konferenci tajnik Delavske zbornice g. Filip Uratnik, generalni tajnik Zbornice za TOI narodni poslanec g. Ivan Mohorič in kot zastopnik industrije ravnatelj KID g. Maks Obersnel.

Epidemija španske v Londonu

London, 15. januarja. s. Tukaj je izbruhnila epidemija španske bolezni, ki zavzema vedno večji obseg. V preteklem tednu je umrlo približno 500 oseb na tej bolezni, v prejšnjem tednu pa 240. Uradni trgovine delajo le z majhnim številom osebja. V šolah so zaprti celi razredi. V grofiji Yorkshire se je razpasla epidemija v mnogih vaseh.

London, 15. jan. V zadnjem tednu je umrlo v Londonu 412 ljudi na španski. Bolezen se še vedno širi.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 15. januarja. AA. Vremensko poročilo direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. jutraj: Bistrica-Bohinjsko jezero —3, oblačno, snega 15 cm, Brežice —1, oblačno, Celje +2, oblačno, Vojvodina-Meža —6, oblačno, snega 8 cm, Jesenice —2, snega 10 cm, Kamnik +1, oblačno, snega 2 cm, Kranjska gora —2, jasno, snega 30 cm, Kočevje —2, oblačno, snega 12 cm, Kotoriba —2, oblačno, snega ni, Ljubljana gl. +2, oblačno, Ljutomer —1, oblačno, Maribor gl. —2, oblačno, snega 5 cm, Novo mesto +1, oblačno, snega 3 cm, St. Janž na Dolenskem —1, oblačno, Tizic —2, oblačno, Rakek —1, oblačno, snega ni.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2259.21 — 2266.05, Bruselj 782.88 — 785.34, Curih 1097.25 — 1100.55, London 194.52 — 196.12, Newyork 5613.72 — 5630.72, Pariz 220.82 — 221.48, Praga 166.89 — 167.39, Trst 284.51 — 285.91.

INOZEMSKE BORZE

Curih, 15. januarja. Beograd 9.10, Pariz 20.1250, London 17.7750, Newyork 513.62, Bruselj 71.35, Milan 26, M. trid 43.30, Amsterdam 205.90, Berlin 121.70, Sofija 3.72, Praga 15.21, Varšava 52.45, Bukarešta 3.05.

Italija za črtanje vseh vojnih dolgov in reparacij

Senzacionalen članek oficijelnega Mussolinijevega organa — Tudi Italija bi se rada znebila svojih dolgov

Rim, 15. januarja. AA. Milanski list »Popolo d'Italia« prinaša v svoji današnji številki članek pod naslovom: »Poslanica Ameriki«. V tem članku opisuje italijansko stališče do rešitve vprašanja reparacij in vojnih dolgov.

List v prvi vrsti naglašja, da je Nemčija po sporazumu, sklenjenem v Spaau, dolžna vsem, Italija in Francija sta dolžni Angliji, naposled pa so Italija, Francija in Anglija dolžne ameriškim Zedinjenim državam, prav tako kakor druge manjše države, ki so prizadele pri vojnih dolgovih in reparacijah. Na to list navaja, da je samo ena država na svetu, ki ni nikomur dolžna in je upnik vseh drugih držav — Amerika.

List nato analizira sedanj položaj in prihaja do sklepa, da je ključ za rešitev vprašanja vojnih dolgov in reparacij v rokah ameriških Zedinjenih držav. Če bi USA črtala vojne dolge, bi obenem prišlo z dnevnega reda tudi vprašanje reparacij.

List nato analizira sedanj položaj dolžnikov in ta namen zavzeti enotno fronto proti Ameriki. Članek nato poudarja, da bi evropski dolžniki, če bi se vzajemno odrekli medsebojnih terjatev, lahko popolnoma mirne vesti zahtevali od ameriških Zedinjenih držav črtanje svojih dolgov. V tem primeru USA ne bi imela poguma zahtevati povračila dolgov od evropskih držav, če bi le-te enako storile nasproti Nemčiji.

Dalje list naglašja, da še vedno obstaja idealnost in nezainteresiranost, ki sta na sijajen način že v preminih primerih manifestirali v državah vsega sveta, in iz tega sklepa, da ameriške Zedinjene države ne bi moge in hotele ostati v zgodovini človeštva zapisane kot tisti, ki ima edini trajen dobiček od vojne. Članek meni, da ameri-

ške Zedinjene države ta noben način ne bi hotele, da bi jih primerjali s Shylockom, ki je zahteval o svojega dolžnika kos njegovega živga mesa.

List upa, da bo v Ameriki vstal velikanski pokret javnega mišljenja, ki mu bo naposled vendarle uspelo zloiniti odpor tistih, ki bi hoteli imeti koristi od sedanjega položaja.

Naposled članek naglašja, da obstoje razen moralnih razlogov tudi čisto praktični razlogi, iz katerih bi Amerika morala pristati na črtanje vojnih dolgov in s tem tudi reparacij. Saj se je na vsem svetu občutilo, da je takoj po uvedbi Hooverovega moratorija nastal polet v gospodarski obnovi, in se zato sme z gotovostjo pričakovati, da bi s črtanjem vojnih dolgov in reparacij nastal položaj, ki bi omogočil državam vsega sveta, da se izkopljejo iz sedanje gospodarske krize.

Odmev v Parizu

Pariz, 15. januarja. Poslednja ministrska kriza in njena rešitev sta potisnili v ozadje preliminarne razgovore in sestanke, ki so se koncentrirali v Parizu in se nanašali na bližnjo reparacijsko konferenco. Vendar francoski tisk ni izgubil iz vida niti teh razgovorov in celo tudi ne poslednjega senzacionalnega članka, ki ga je v vprašanju reparacij objavilo milansko glasilo »Il Popolo d'Italia« in o katerem meni »Le Temps«, da je izšel izpod peresa odgovornega državnika. Francoski list zavrača milanskega članka, češ da nameroma pripisuje bližnji odločitvi v Ouchyju vsesplošno in ne le gospodarske posledice, ker bi rad izzval množico ljudstva proti onim, ki imajo morda tehtne pomisleke proti takšni rešitvi problema o povojnih mednarodnih finančnih obveznostih, kakršne si želijo pristaši angleško-nemško-italijanskega bloka.

Dr. Beneš o gospodarskem sodelovanju Evrope

**V Evropi se bodo osnovali gospodarski bloki, ker je samo na ta način
mogoč izhod iz sedanje krize**

Pariz, 15. januarja. g. Češkoslovski zunanji minister dr. Beneš izjavlja v »L'Oeuvre«, da se bo gospodarski in finančni položaj letos izboljšal. Sedanji sistem zaščitnih carin bo prenehal, ker se bodo stvorile skupine gospodarskih blokov, kakor n. pr. balkanski in podunavski, baltska Evropa in blok velikih držav. Verjetno je, da bodo male države Srednje Evrope razumele, da obstoji edina možnost za izhod iz sedanje krize v tem, da se združijo v skupne. Do sedaj se pri sosedih češkoslovške republike in tudi v drugih krogih ni

verjelo v to, da bo pravno stanje nove Evrope trajalo dalje. Danes pa morajo verjeti v to dejstvo. Mala Antanta ni bila ustvarjena proti Madžarski, temveč za ohranitev sedanjega položaja. Dr. Beneš je odklonil mnenje, da je Češkoslovška sklenila sodelovati v Avstrijo in Madžarsko iz strahu pred »Anschlussom« ali zaradi češkoslovškega imperijalizma. Dr. Beneš je izjavil, da je tako mnenje smešno. Praga v tej zadevi ne bo storila ničesar ne da bi se prej sporazumela z zainteresiranimi državami.

Uprava in personalija

Iz poročila načelnika finančnega oddelka g. Ivana Tavčarja na seji občinske uprave 12. t. m.

Vsa iniciativna prizadevanja, ali sklepi občinskega sveta bi bili neizvedljivi, ako ne bi imeli v redu organizirane magistratne uprave s kvalificiranim in vestnim uradnim. Magistratni upravi moramo zato stalno posvečati največjo skrb, če hočemo, da napreduje komunalno delo.

Občinski statut je zastarel in komaj čakamo, da dobimo z občanom občinski redom novega. Želimo pa, da bo že k osnutku novega občinskega reda lahko mestno zastopstvo izpregovorilo svojo besedo, varujoč s tem svojo avtonomne pravice.

V tekočem letu se nam obeta tudi nova porazdelitev teritorija občin, ki ima namen, stvoriti čimvečje občine. Inkorporacija okoliških občin k Ljubljani stopa s tem v odločilni štadij. Občinski svet je tozadevno že sklepal. Navzlic temu pa tudi tu želimo, da bo vladin predlog mestnemu zastopu pred zakonjenjem znan, da o dala lahko svoje mnenje.

Poslovanje interne magistratne uprave je bilo v preteklem letu predpisano s posebnim pravilnikom in se je upravo hvaljevredno moderniziralo. Z zakonom v nofrnji upravi z dne 12. decembra 1931 je pa država predpisala nov poslovnik, ki je tudi za mestni magistrat obvezen. Poslovanje mestnega magistrata je obširno in stalno narašča. Leta 1918 je bilo v glavnem protokolu vpisanih komaj 17.460 spisov, lansko leto pa že 55.400 spisov. Vstevši vsa mestna podjetja je bilo vseh na občinsko upravo došlih spisov 130.000.

Za mestno uslužbenstvo je bila tekom leta 1931 sprejeta preprosta nova službena pragmatika. Na podlagi nove službene pragmatike se je uredila tudi sistemizacija službenih mest. Nova službena pragmatika po-

meni mejnik v razvoju magistratne službe, saj je uredila najbolj zanimarjeno vprašanje v mestni upravi.

Uslužbenški status se bistveno od lanskega leta ni spremenil. O preložitvenih mestnih uslužbenih ni govora. Vseh mestnih stalnih, nestalnih in pogodbenih uslužbenec je 487. Izdatki za aktivne uslužbence mestne občine znašajo za mestni sklad 9.609.824 Din ali 20,17% v primeru s celokupno potrebnostjo in za mestna podjetja 8.119.687 Din: skupno torej 12.729.461 Din. ali 14,87% v primeru s celotno potrebnostjo. Ta znesek se pa še zmanjša za 594.325 Din, ker se je znižalo rodbinske doklade od 200 na 150 Din tako, da so izenačene z dokladi državnih namestencev.

V navodilih za sestavo občinskega proračuna je finančno ministvo zahtevalo, da se morajo plače občinskih namestencev izenačiti s plačami državnih namestencev. To se je tudi zgodilo v pogledu rodbinskih dokladov. V ostalem pa mestni uslužbenec že sedaj niso bili veliko na boljšem od državnih, ne glede na to, da z ozirom na različnost službenega posla in z ozirom na posebnost svojih službenih pragmatik, kar tako pavalna primerjava med državnimi in občinskimi uslužbenimi sploh ni mogoča. Da bi pa mogla mestna občina, kar tekom enega meseca, razveljaviti svojo komaj sprejeto službeno pragmatiko in uveljaviti enako pragmatiko državnih namestencev, kot to tudi zahteva finančno ministvo, pa že iz tehničnih razlogov ni mogoče. Šele ima pa občina zakonito zagotovljeno avtonomno pravico, da sama v lastnem delokrugu ureja personalna vprašanja. Ta pravica se občini v okviru še veljavne zakonodaje ne more vzeti.

Velik uspeh dobrodelne akademije

Prisostvovali so ji vsi sloji — Koncertu je sledila prav prijetna družabna zabava

Ljubljana, 15. januarja.

Poročilo o dobrodelni akademiji, ki sta jo snovi priredila mestno načelstvo in krajevni odbor Rdečega križa v vseh prostorih hotela Union, bi bilo prav lahko in vsakdanje, če bi ta prireditve ne imela tako lepih povodov in morda tudi tako velikih posledic. Prvič se je namreč snovi v Ljubljani dogodilo, da so se vsi sloji prebivalstva združili pri prireditvi, ki je bila izraz najgloblje čustva do bednih sosesčanov, obenem pa najlepši izraz naše srčne omike. Če so naročniki radia vedeli za to, da je akademija prirejena v dobrodelne namene, ni tako velikega pomena, kakor učinek, da je vsa Evropa in z njo tudi ves svet prvič obenem in ob istem času poslušal slovensko pesem, ki so jo peli slovenski pevci in, ker so to slovensko pesem peli naši najboljši pevci zato, da pomagajo revežem. Med tem ko čitate poročilo o akademiji, ki ste jo vsi sami doživeli, se spominjajo na njo z najbližjimi občutki tudi milijoni ljudi, ki o nas morda do snovi niso vedeli prav nič. Bil je večer zlatega srca, večer globoke ljubezni bližnjega.

Opisati akademijo podrobno je nemogoče, ker jo je vsak doživel po svoje. O koncertu poroča strokovnjak, mi smo pa že omenili, da se ga je udeležila vsa Ljubljana in v polnem pomenu besede. Nič ne prišel zato, da bi se pokazal, temveč so se vse množice gnetle v dvorano le zato, ker je vsakdo vedel, da je to njegova dolžnost.

Bležimo torej samo, da je bil na prireditvi ban g. dr. Drago Marušič, divizijski general g. Bogoljub lič, komandant mesta general g. Dragomir Popović, soproga ministra ga. Anči dr. Kramerjeva, dvorna dama ga. Franja dr. Tavčarjeva, češkoslovaški konzul g. inž. Ševčík z vicekonzulom g. Chelko, francoski konzul g. Neuville, avstrijski konzul grof Orsini-Rosenberg, direktor konservatorija g. Matej Hubad, predsednik Rdečega križa g. dr. Krejči, direktor Narodne banke g. dr. Gregorič, komandant 40. pešpolka g. polkovnik Čvejič s svojimi pomočniki polkovnikom g. Kilarjem, predsednik Zveze industrijev g. Dragotin Hribar s tajnikom g. inž. Šukljeto, predsednik Hubadove pevke zveze g. dr. Svigelj, predsednik Društva bančnih zavodov g. dr. Slokar, starosta Jugoslovanske zveze gasilcev g. Josip Turk, višji državni tožitelj g. dr. Grasselli, za prosvetnega šefa g. Mazija g. nadzornik Rapa, izvajanje svoje veličastne kantate je pa skromno v ozadiju poslušal tudi sivolasi komponist g. p. Hugolin Sattner v družbi svojih redovnih bratov, a na odru je bil med pevci predsednik Advokatske zbornice g. dr. Žirovnik. Pripomniti moramo, da so prispeli prijatelji dobrodelnosti tudi z dežele in je bila prav posebno častno zastopana zlasti Škofja Loka z najodličnejšimi zastopniki svoje mlade inteligence. Zastopani so bili prav vsi sloji, zlasti pa uradništvo.

Koncert sam je bil bolj svečano cerkveno opravilo, kakor navadna muzikalna produkcija. Skoraj pobožno so sledili zamaknjeni poslušalci izvajanjem opernega orkestra, pevskega zbora Glasbene Matice, solistoma ge. Brnotovi in g. Gostiča, zlasti pa ge. Gjungenac-Gavele. Posebej bi lahko opisali petje Glasbene Matice, ki je bilo oboje oddajalo po radiu po vsej Evropi. Po tem dobrem delu umetnikov je prišla do veljave dobrodelnost naših trgovcev in obrtnikov, ki so darovali za drugi del akademije prav vse, kar so množice požele. Po prosti zabavi so pa zopet nastopili umetniki, in sicer so naše baletke pokazale vse najlepše, kar zmorejo, renomirana naša pevca g. Premelj in pa kup-

letist g. Bučar sta pa ustvarila za zabavo najprijetnejši temelji. Pozabiti ne smemo g. Pelana, ki se je v zvočniku izkazal za prav zabavnega in duhovitega konferensierja, a glavno so bili vendar pavilioni, ki so jih založili naši dobrosrčni obrtniki in trgovci tako, da je bilo vse do zadnjega grizljaja v resnici podarjeno. Vsa imena namreč, ki so bila nad pavilioni, so bila samo imena dobrotnikov in sosesčanov, ki so darovali vse blago zato, da pomagajo revežem.

Ze spodaj je bilo neznansko lepo, saj je za red skrbel sam šef vse prireditve, župan g. dr. Dinko Puc, ki je neprestano inspiciral pavilione in s pokloni ter pohvala pospeševal animiranost. Seveda sam g. župan pri najboljši volji ni mogel vsega opraviti, pa sta mu pomagala šef mestnega zdravstvenega urada g. dr. Mavrič Rus in direktor g. Danilo Šaplja, torej največja strokovnjaka, kar se tiče človeškega zdravlja in prehrane in pa lepega aranžmana srečnega konca. Povsod pred prireditvijo z nabiranjem in pripravami, pa tudi ves večer se je izkazalo vse moško in žensko magistratno uradništvo vsestransko sposobno za najtežje izvenuradne naloge. Njim gre največja zahvala za tako čudovit uspeh dobrodelnega večera.

Zgoraj v beli dvorani je bila neznosna vročina in gneča, da ni bilo mogoče predreti skozi njo. Igral je namreč temperamentni Sonny boy, streglo so pa v 9. paviljonu vedno vesele in tako nežno mladostne gospodične iz Mladike. Njih direktorica gđ. Jerica Zemljanova je bila vsestransko vzorna gardedama, produkti njene slovitve šole pa taki, da jih je zmanjkalo že v prvem trenutku. Pozneje so gospodične seveda morale streci z dobrotami iz drugih paviljonov, čeprav so prinesle ogromno zaloge najdelikatnejših apetitnih kruhkov in najizbranejših sladkarij s seboj. Podrli bi bili gostje paviljon, če bi ne bila pri postrežbi pomagala tudi gđ. Ančka Meršnikova.

Ze sama kvaliteta in izbranstvo vseh dobrot je presenečala vse, še bolj so se pa vsi gostje čudili cenam, ki so bile znatno nižje kakor navadno dne po trgovinih in gostilnah. Zabava je bila ob takih pripravah seveda izvrstna in ves čas ni prišlo do najmanjšega incidenta. Ko se je ob 3. zjutraj oglašil signal, da je sladkosti konec, so bili vsi občirni prostori v trenutku popolnoma prazni. Najlepše znamenje, da je obstojno čutilo resni namen veličastne prireditve, ki bo prav znatno olajšala težke dni siromašnim sosesčanom.

Koncertni del

V okviru večerjane dobrodelne akademije smo elišali koncertni del, ki ga je izvajal operni orkester pomenžen s člani Orkestra društva, dalje mešani zbor Glasb. Mat. ter operno pevko ga. Gjungenac. V prvem delu, ki se je moral zaradi mednarodnega radio-prenosa začeti točno ob 8. uri zvečer je bila izvajana pod vodstvom g. dr. Svare naprejš predigra k Webrovi operi »Čarostrelec«, nato zanimiva, za povprečno publiko dovolj problematična mala suita, pisana za solistično, k sklepu za polni orkestrski ansambl Slavka Osterca, ki je bila na vsak način najbolj osiporna točka čezlega programa, ter polnokrvni, očitaloči veliki muzikalno dušo komponista Lajoviča »Schernoch kot največjejša točka čezlega programa širokopoteznega dobrodelnega koncerta. Orkestralnim izvajanjem, ki jo je temperamentno in z elanom vodil g. dr. Svare je sledila skladba P. Hugolina Sattnerja »V kripti sv. Cecilije na mešani zbor s tenorskim solom (g. Gostič) in

orkestrom. Skladba, žal, ni zapustila močnejšega vtisa. Mislim, da temu ni bila toliko kriva nesadostna priprava pev. zbora G. M., kot neproblematičnost in navidezna priprostopost skladbe same, ki niti od poslušalca, še manj pa za izvajalca ne zahteva velike umetniške poglobljenosti. Moči jo je bilo odpraviti s malo gestjo. Težja naloga je bila pev. zbor in dirigenta g. ravnatelja Poliča v naslednjem delu, ki se je oddajal v okviru jugoslovanskega radio-prenosa na vse evropske postaje. V tem delu je mešani zbor odpel Gallusovo »Ave Maria«, Poersterjevo »Ležal na mrtvaškem odru«, Lajovičevega »Zelenega Jurja«, g. Golob-Brnotovo kot solistko, Osterčev »Oče naš«, mojo pesem »Zaman pod okno« ter Hubadovi narodni pesmi »Je pa davi slavnica palač« in »Skrijanček poje«, vse dovršeno in z mnogo živahnostjo in toplesnim kontaktom s publiko, kot zadnjič. K sklepu je zapela ga. Zlata Gjungenac ob spremljevanju s klavirjem (g. Niko Stritof) arijo iz »Gorenjskega slavka« ter štiri prelške pesmi v prireditvi g. Stritofa po zapisih Stanka Vranka. Koncert je uspel kar najlepše ter so bila posemzna izvajanja deležna brez izjeme gorkoga odobravanja s strani neverjetno mnogobrojnega občinstva.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 15. januarja: Zapravljevec. Red E. Sobota, 16. januarja ob 15.: Vest. Dijaška predstava po izredno znižanih cenah. Izven. Ob 20.: Revna kot cerkvena miš. Izven. Znižane cene. Nedelja, 17. ob 15. Jurček. Mladinska igra. Izven. Ob 20. Arsene Lupin. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 18. januarja: Revna kot cerkvena miš. Red C.

Dijaška predstava. V soboto dne 16. t. m. popoldne točno ob 15. uri je v drami dijaška predstava. Vprizori se po globoko znižanih cenah Rostandova drama »Vest« v režiji g. Debeveca.

Veseloigra »Revna kot cerkvena miš« se ponovi jutri ob 20. kot ljudska predstava po znižanih cenah in v premijerski zasedbi. Vsebinska te komedije je velezbavna. Premijera je imela popoln uspeh.

Nedelja v ljubljanski drami. Popoldne ob 15. se ponovi prvič Golieva mladinska igra »Jurček«. Igra je za mladino izredno primerna, zato toplo priporočamo obisk. Veljajo običajne dramske cene. Zvečer ob 20. uri pa se ponovi detektivska komedija »Arsene Lupin« v režiji g. Skrbinskega, po znižanih dramskih cenah.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 15. januarja: Zaprt. Sobota, 16. januarja: Carmen. Red C. Nedelja, 17. januarja ob 15.: Košana. Znižane cene. Izven. Ob 20.: Grofica Marica. Izven. Znižane cene.

»Carmen« za red C. bo jutri v običajni zasedbi. Letošnja vprizoritev opere »Carmen« ima veliko privlačno moč, kakor dokazuje jako lep obisk pri vseh dosedanjih vprizoritvah. Zasedba običajna: ga. Thierry, ga. Majdičeva, gg. Ivčič, Primožič in drugi, kakor pri premijeri. Dirigira ravatelj Polič, režija je Kreftova.

Nedelja v opernem gledališču. Popoldne ob 15. se poje Konjovičeva opera »Košana« z go. Gjungenac v naslovni vlogi. Zvečer ob 20. uri pa v letošnji zasedbi »Grofica Marica«, ena najbolj priljubljenih oper našega repertoarja. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri

GRETA GARBO
božanska žena

v ljubavni drami

„Zasužnjene duše“

Cene 4 in 6 Din.

Sport

— Turistovski klub »Skala« v Ljubljani prireditelj v nedeljo 17. t. m. na terenu Koprivnik — Gorjuše »Lov na lisice«. Odbor daje članom — udeležnikom sledeča navodila: Skupni odhod je v soboto z večernim vlakom do postaje Nomenj. Člani z novo overovljeno planinsko legitimacijo imajo pravico na polovično vožnjo, morajo pa biti vpisani v uverenje, kar se izvrši pol ure pred odhodom vlaka na kolodvoru. Iz postaje Nomenj poje na Koprivnik je 1½ ure hoda. Prehoduje se na skupnem ležišču v Soli (slama, zakurjena soba). Za dame — udeležnice bo na razpolago okrog 10 postelj. Odeje je prijeti s seboj. Hrano ponesi s seboj, vendar pa bo na razpolago juha, čaj in mleko. Član, ki je 13. in 14. januarja osebo posetil Koprivnik zaradi ureditve prenočišč, podaja sledeče vremensko poročilo: Javno, brez oblaka. 30 cm snega, smuka dobra. Vremenske situacije torej nikakor ni primerljati z Ljubljano. Start je ob 8. zjutraj za »Lisice« in ob 9. za »lovce«. Lov se zaključil ob 11. 30. popoldne. Popoldne je sestro zvezan s turo preko Mrzlega studenca na Gorje. Vsa pojasnila glede lova, terenških mej itd. se objavijo na startu, kjer se razdele tudi terenke skioe. — Odbor.

— Smučarsko predavanje. Ljubljanski zimskosportni podsavez priredi v četrtek 21. t. m. ob 20. v dvorani Delavcev zbornice predavanje za zimске sportnike in ostale interese. Predaval bo predsednik JZSS in ravatelj ljubljanskega zavoda g. dr. I. Pirc o zimni in zdravju. Krasne skioptične slike. Velika navodila, kako se je očuvati obolenj pri izvajanju zimskih sportov. Vstopnice ob ponedeljku v predprodnji. Najcenejše se objavijo v dnevniki.

Bolezni in zdravje pisarniških delavcev

Zanimivo predavanje dr. Trtnika pod okriljem ljubljanske podružnice »Merkurja«

Ljubljana, 15. januarja.

Čeprav je zdravje največje bogastvo, vendar se zanj ne bojimo, ker ga ne vemo ceniti. Z boleznimi se vedno radi sprijaznimo kot z neizogibnim zlom. Posebno tako zvani duševni delavci so v tem pogledu česče zelo brezbrizni, celo malomarni. Ze zaradi tega je pozdravljati idejo »Merburja«, ki se je odločil prirejati za svoje članstvo in sploh za v pisarnah zaposlene zdravstvena predavanja.

Snovi je bil začetek, skromen sicer, udeležba na predavanju, ki je bilo v restavraciji »Pri novem svetu«, je bila pičla. Ko bi se predavanja udeležili vsaj tiste in tisti, ki sanjajo o dolgi, večnih zdravniških dopustih, bi bila seveda za ne premajhna celotna unionska dvorana. Predmet predavanja je bil o nevarnih boleznih, ki najbolj groze v pisarnah zaposlenim in kako se jih obvarujemo. Poslušalcev je bilo celih 14, čeprav bi jih moralo biti najmanj 140 — saj, kdo pa ne toži izmed pisarniških delavcev, da je bolan?!

Predsednik ljubljanske podružnice »Merkurja« g. Iv. Hladnik je pred predavanjem razložil pomen »Merkurjeve« sestankov, ki se odvijajo s tem večerom. Ze zato, da se članstvo boljše spozna ter se mu vzbudi zavest skupnosti, je potrebno, da so večkrat sestane, treba je pa tudi, da se z zdravstvenimi predavanji pouči, kako ostane zdrav, dovolj krepko v življenjski borbi, ki je zlasti dandanes tako trda ter zahteva celih ljudi, odpornih, krepkih delavcev.

Predsednik je predstavil prisotnim predavatelja g. dr. A. Trtnika in ga poprosil, naj povzame besedo. Predavatelj je v klenem in poljudnem predavanju obdelal snov pregledno in jasno; povedal je vse, kar bi moral vedeti glede svojih poklicnih bolezni vsak pisarniški delavec in na kar mnogi pozabljajo. Nakazal je pa tudi nekaj izredno važnih ter aktualnih vprašanj, ki se tičejo »asanacije« pisarniških lokalov, sodobne organizacije dela, kar vse je nam še španska vas.

Naloge sodobne medicine so v dveh glavnih smereh: zdravljenje in preprečevanje bolezni. Važnejše je seveda preventiva. Sleherni človek mora imeti vsaj najpospešnejše pojme o higijeni. Zadnje čase zavzema preventivna higijenska služba čedalje večji obseg ter pomen, ko se tudi v šolah udeležavata in zato tudi vedno bolj prodira spoznanje, da se je treba boleznim predvsem varovati, kar je lažje kot zdraviti se. Bolezen ze treba zatirati pri korenju. Splošna zdravstvena pravila mora vedeti vsak, ki veljajo v vseh posameznih poklicih. Vendar so še v raznih poklicih tako zvane poklicne bolezni, ki jih povzroča poseben značaj dela in okolnosti, z njimi v zvezi.

Tako tudi pisarniško delo vpliva na delavca po svojem značaju in sicer na njegovo telesno konstitucijo in živčevje; največ trpi zdravje pisarniškega delavca zato, ker se premalo giblje.

Pri sedenju postane počasnejši krvni obtok, kri zastaja v obistih, dihanje se umiri ter se pljuča slabo zrači, srce slabo deluje in zaradi tega trpi splošno delovanje organov. Zelo tudi trpe navadno oči, ker so pisarne premalo svetle ali pa nepravilno razsvetljene. Koža pisarniškega delavca postane sčasoma neobčutljiva za toplotne izpremembe, odnosno prepočasno reagira, ker je delavec vedno na toplem. Zato se tudi prej prehladi.

Tipična bolezen v pisarni zaposlenih je nervoznost; največ nevtrastenikov je pisarniških delavcev. Pač zaradi tega, ker imajo navadno pretežno duševno delo, še večkrat pa pisarniško delo ni ekonomično. Nevtrastenija vpliva tudi kvarno na prebavne organe, iz česar sledi zaprtje in razne bolezni prebavnih organov.

Pisarniški delavci so tudi bolj dovzetni za infekcijske bolezni, predvsem za tuberkulozo. Na pljučih obole tem lažje, ker navadno stradajo zraka, nepravilno in prelahko dihanje in ker se v pisarnah tudi lažje okužijo od sodelavcev, s katerimi delajo v neposredni bližini. Ako je v pisarni pljučno bolan človek, so njegovi sodelavci vedno v nevarnosti, da se okužijo; pri dihanju se razprše bacili v razdalji enega metra od ust bolnika. Da torej ne pride do tako zvane kaplične infekcije, mora vsak izpolnjevati osnovna zdravstvena pravila. Treba je, da si večkrat na dan razkuži usta, umivaš roke itd., predvsem se pa morajo držati strogo zdravstvenih pravil blagajniki; dokazano je, da so ob epidemijah gripe najprej zboleli blagajniki, ki imajo največ stika z ljudmi in z umazanim denarijem.

Da se vsega tega zla duševni delavec ubrani, mora skrbeti predvsem, da organi ob prostem času nadomeste, kar so zamudili med pisarniškim delom. Pljuča in srce

NOGAVICE ŽIGOM

Ključ

Najboljše, najtrajnejše, zato 13 najcenejše

je treba zaposliti z intenzivnim delom, to je pa treba tudi pravilno hraniti. Telo se mora pregibati na prostem, priporočljiva je pametna telovadba.

Mesna hrana ni posebno priporočljiva za človeka, ki mnogo sedi, ker meso premalo draži prebavne organe ter se prebava opočasi. Sodobna prehrana ni umestna za duševnega delavca. Moral bi uživati več mlečnih jedi, sočivja in sadja. Jemo tudi prehitro, ne zavedamo se, da se začne prebava že v ustih. Hrano je treba dobro prežvečiti. Ako prehitro jemo, pride tudi lahko zrak v želodec, ki ga potem napihne želodec pritiska tudi na srce. Mnogo jih greši, ker si preoblagajo želodec po kosilu z dražili kot sta kava in čaj. Kava ni dobra za prebavo, kot navadno mnogi mislijo, pa tudi zoper utrujenost ni priporočljiva, ker samo biča že utrujene živce, kar se seveda maščuje, čeprav se zdi človeku, da ga je osvežila.

Počitek po delu mora biti tudi primeren. N. pr. opoldne je najbolj priporočljivo, da ležeh kakšne četrte ure v popolnoma ravni legi ter se prepusti v popolno brezbriznost, opusti vse misli, sprosti mišice ter se skuša pogrezniti v popolno Nirvano.

Najvažnejše pa je, da izrablja duševni delavec svoje sile povsem ekonomično, na kar seveda pri nas še niti ne mislimo. Najprej so spoznali v Ameriki, kako važna je ekonomija duševnega dela. Človek ne more delati ves dan enako intenzivno, če med delom večkrat ne počiva. Bolj ekonomično je, ako ima duševni delavec vsako uro po 10 minut odmorov kot pa, če mora delati nepretrgoma ves dan. V ameriških modernih pisarnah morajo uslužbenci ob odmorih v posebne prostore, kjer telovadijo. Ker pri nas še ni tako uvidenih gospodarjev ter splošno še prevladuje mnenje, da delavec naredi tem več, čim bolj je vprežen v nepretrgano delo, si pač morajo pomagati delavci na ta način, da čim bolj ekonomično izrabijo prosti čas za počitek in gibanje na prostem.

V naprednejših državah je seveda za duševne delavce v marsičem boljše. Posvečajo veliko pozornost pisarniški higijeni. Poslovne prostore razsvetljujejo že z žarnicami, ki prepuščajo ultravijoličaste žarke. Dobro bi bilo, da bi tudi pri nas uvedli obvezen weekend, sploh je pa treba storiti še marsikaj, da bo naš duševni delavec bolj zdrav ter srečnejši.

Predsednik se je zahvalil predavatelju za lepo in poučno predavanje.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 15. januarja, katoličani: Maver, Pavel, Radoslav, pravoslavni: 2. januarja: Silvestar.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Planine v plamenih.

Kino dvor: »Zasužnjene duše«.

Kino Ideal: Zablode Jeanette Carlaix.

ZKD: »Dva človeka« ob 14. v kinu Matici.

Sokol III. Občni zbor ob 19.30 v artiljerijskih vojašnici.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Bahovec, Kongresni trg 12. Ustar, Sv. Petra cesta 78, Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34.

Zvočni kino Idea

SAMO SE DANES!

Najlepša Amerikanka

Billie Dove

v zvočnem filmu iz prvih dni svetovne vojne

Zablode Jeanette

Carlaix

Premiera! Novo!

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer

Obsojen zaradi bigamije

Ljubljana, 15. januarja. Pred našimi sodišči so bolj redke razprave zaradi bigamije. Krepki in čedno oblečeni Janez z Gorenjskega pa je v torek že drugi stopil pred sodnika — poedince deželnega sodišča dr. Kobeta. Janez je obtožen prestopka bigamije. Sodnik ga je nagovoril: »Vi sami veste, da ste obtoženi zaradi dvoženstva, ker ste stopili najprej v zakon z Marjeto in ste se pozneje zakonito poročili z Lenko. Janez je prikladal. In sodnik je nadaljeval: »Pri prvi razpravi ste se zagovarjali, da je prva žena že več let na Studencu, da je grdo ravnila z vami, da je vas celo pretepała. Poročilo iz umobolnice res pravi, da je Marjeta na Studencu in da je ni mogoče zaščitati.

Obtoženi Janez je omenil, da je prva žena slaboumna že od 26. avgusta 1926. Drugi ženi je vrnil poročni prstan. Z Lenko sta prišla v Ljubljano, kjer sta se poročila. Prišla sta v župnišče po 11. uri zupnik je dejal, da uraduje samo do 11. ur da ju zveže brez poročnega lista, ker vidi, da sta poštna. Z drugo ženo Lenko sta sprva lepo žvela. »Fovšija« pa je povzročila da so lani odkrili Janezov drugi zakon. Sodnik — poedinec ga je danes obdolil zaradi bigamije na 14 dni zapore, toda posojno za 2 loti. Janez je odboje sprejel.

Dnevne vesti

— Eskontiranje kuponov 7% dolarskih zastavnih listov Državne hipotekarne banke. Državna hipotekarna banka vrši eskontiranje vsakega prihodnjega kupona s svojih 7% zastavnih listov dolarske emisije iz leta 1927 (Seligmans), pri čemer odbije 7% obresti od odgovarjajoče vrednosti kuponov. Tako lahko vsi lastniki omenjenih bančnih zastavnih listov eskontirajo svoj prihodnji kupon pri centralni Državni hipotekarni banki ali njenih podružnicah v kraljevini brez kakršnihkoli drugih stroškov.

— Potujoča kmetijska razstava in šola. Ze voč nego šest tisočev se vršijo priprave za potujočo kmetijsko razstavo in šolo, ki bo sestavljena na 22 železniških postaj. Na tej razstavi bo po določenem programu zastopano tudi gozdarstvo. Razstava bo poučnega značaja za čim širše kroge kmetovalcev. Iz Beograda bo odšel vlak z razstavo v začetku februarja t. l. Opetal bo na vsaki postaji, tako da bo teknel 2 let obvozi vse postaje naše države. Da bi bilo gozdarstvo na tej razstavi dostojno zastopano, poziva Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na željo ministrstva za šume in rudnike vse obrtnike in industrijce, ki se bavijo z obdelovanjem lesa v katerikoli obliki, da pošljejo za to razstavo posamezne svoje izdelke. Pri prevzemu poimenovalni namena razstave je lahko določiti, kaj je treba na razstavi pokazati našemu kmetovalcu. Za vsakega, kakor predmeti naj se razstavijo, navaja ministrstvo lesne sortimente domače lesne obrtnosti, kakor n. pr. kuhinjska posoda, vrtna, predelci, drži, korita, lesno odjele itd. kakor tudi vsi ostali predmeti, ki jih potrebuje kmetovalec v svojem gospodarstvu. Med te spadajo tudi pasti, razne priprave za sekanje drevev, in za obdelovanje lesa, dalje slike načrti, kartogrami, modeli in albumi, nanašajoči se na poslovanje posameznih podjetij, posebno pa gozdarstva vobče. Obrtniki in podjetniki, ki se bavijo s predelovanjem lesa, so zainteresirani na tem, kako se vzgaja ljudstvo za pravilno gojenje gozda in za njegovo izkoriščanje, kajti kolikor je narod s tem pogledu bolj vzgojen, tem več bomo imeli lep in dobro obnaranjen gozdov, kar bo tudi obrtnikom in podjetnikom omogočilo uspešnejše poslovanje. Končno se ne sme prezreti tudi neposredna korist, ki jo daje razstava kot reklamno sredstvo. Ker bodo razstavo posestali poleg kmetovalcev tudi mestni prebivalci-trgovci. Obrtniki in podjetniki, ki žele razstaviti svoje izdelke na tej potujoči razstavi, naj za razstavo namenjen predmet pošljejo do konca meseca januarja 1932 na naslov: Uprava Trgobliškega parka (za Pokrtno poljoprivredno izložbo) v Beogradu. Za razstavo namenjeni materiali se lahko pošljejo tudi pozneje, ker se bo ta material, čim bo došel, poslal tja, kjer se bo razstava trenutno nahajala.

— Iz prosvetne službe. Na predlog prosvetnega ministra je pomaknjen v 4. skupino profesor v Ljubljani Ivan Škerj. — Tujski promet. V Splitu, kar tujski promet in bil tako velik, kakor predlanskim. Split je posetilo lani 34.000 tujcev. Uračunani pa niso gostje iz okoličine, niti skupine, ki so se mudile v Splitu samo nekaj dni. — Dobrodelna prireditve v korist brezposelnih. V zadnjem času je brezposelnost v našem mestu zelo narasla, posebno pa med tujakimi emigranti, katerih je v našem mestu čedalje več. Emigrantska organizacija »Zarja«, ki ima v prvi vrsti nalogo zbirati, organizirati in podpirati brezposelne emigrante, prireditve jutri ob 20. dobrodelno zabavo s pianom venokom. Čisti dobiček prireditve je namenjen podpori brezposelnih. Vstopnina znaša samo 5 Din za osebo, torej tako malenkostna, da je vsakemu brez izjeme vstop omogočen. Vabljeni vsi, ki želite potrebo pomagati bolnim.

— Smrtina Kalda med ameriški Slovenci. V kraju Salda, država Colorado, je umrla 14letni Rudolf Janežič. V istem kraju je umrla 31letna Ana Glavanova, mati štirih otrok. — Zagreb za brezposelne. V Zagrebu so nabrali za brezposelne v treh dne 109.366 Din 75 par. Poleg tega so nabrali mnogo obleke, obutve in perila.

— Dobave. Direkcija državnih železnic, strojni oddelki v Ljubljani, sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg steklastega kita in 35 komolov čepcev; do 23. t. m. pa glede dobave 2 komolov kavčuk cevci, 4400 komolov kavčuk c. z. z. 20 kg kavčuk - platna, 1 gumijaste cevi za električno črpačko in 400 zvrtov brzinsomerilnih trakov. Pozoji so na vpogled pri istem oddelku. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 20.000 kg ovsu, 20.000 kg sena, 2000 kg olja za osvine, 150 komolov vodokaznih stekel in 60 kg jermen. — Dne 25. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 5000 kg svinjske masti. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantno na vpogled.

— Odprte planinske koč. SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane sledeče koč in domovi: V Triglavskem pogorju: Stara Aljaževa kočna (neoskrbovana). Erjavčeva kočna na Vršču odprta in oskrbovana ob nedeljah in praznikih ter dnevih pred nedeljami in prazniki. — V Karavankah: Valvazorjeva kočna pod Stokom, Planinski dom na Kofcah (stalno odprto in oskrbovano). — V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, Koča na Veliki planini in Dom na Kravcu. — Nadalje sporočamo, da so odprte in oskrbovane vse leto: novozgrajena postojanka na Sv. Gorji, Koča na Sv. Planini in Hausenbichlerjeva kočna na Mrzlici.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nekoliko hladneje, v splošnem pa brez izjemnih. Včeraj je bilo jasno samo v Splitu, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 14, v Skoplju 7, v Zagrebu 3, v Ljubljani 2, v Beogradu 2, v Manoru 1,3, v Sarajevu 2. — Dnevi je kazal barometer v Ljubljani 775,9, temperatura je znašala 0,1.

— Licitacija glede oddaje izdelave 1500 parov gorskih čevljev, ki je bila razpisana pri III. oddelku Zavoda za izgradnjo vojaške oddele v Zagrebu na dan 30. januarja t. l. se bo vršila dne 23. januarja.

— V smrt, ker mogla postati umetnica. 17letna, zelo lepa Jela Maurin iz Trsta, je začutila po dovršenih dveh razredih srednje šole v sebi nadarjenost za upodablja ločo umetnost in z 750 vnamo se je lotila slikarstva. Prispela je na Hrvaško. Pri morje, da bi ji lepote naše riviere obozrati fantazijo. Ker je pa sirota, se ni mogla vpisati v slikarsko šolo. To jo je najbrž poglajalo v obup in v sredo je popila v Križevcih večjo količino octovne kisl. Prepeljali so jo v bolnico, koda zdravnik nimajo mnogo upanja, da ji bo mo goče rešiti življenje.

— Družinska tragedija. V Sreaskih Karlovcih se je odigrala te dni prestrelja va družinska tragedija. 32letni kmetovalec Pažo Hang je z nožem šestkrat zadel svojo ženo Marijo, potem je pa vso noč taval okrog, zjutraj se je pa sam prijavil policiji. Ženo je zabodel, ker ga ni imela rada in ni hotela več živeti z njim.

— Učiteljski škofil pod vlak. V sredo je skočil na Sušaku pod vlak učiteljski škofil Fedor Popović iz E. levika. Vlak ga sicer ni do smrti povozil, pač je pa kmalu po prevozu v bolnico umrl. Predavanja na učiteljski v Kastvu so se pričela v ponedeljek, toda Popovića ni bilo v šoli. Tovarši so ga videli v nedeljo in ponedeljek na Reki v njegovem dijaškem kolektaru so našli poslovitno pismo, namenjeno staršem. Popović se poslavlja od njih in pravi, da bo zanj in za nje bolje, ako umre. Iz pisma je razvidno, da je šel Popović v smrt, ker je imel v zemljišju in materialki slabo oceno.

— Sodobni jedilni list pospešuje propadanje zob. Zato naj velja pravilo: Stalno čiščenje zob z odlično in osvežujočo Clodiont zobno pasto. Poskus Vas bo pričel. Tuba Din 8.—

— Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čiščo naravno »Franz Josefova« grenčice, ki dosega radi tega ker čisti kri, zledece in čreva, pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« da že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefova« voda se do biva vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

12 Ljubljane

— Onim, ki se jih tiče. Pri zadnjem koncertu ge. Lovsetove je bil del publike na prav nepriljen način prikrajšan pri uživanju programa. Za ljubitelje lepega petja je nastop ge. Lovsetove vedno praznik in zato hitimo po vstopnice že prvi dan, ko se dobe. Pa ti prihrani pred koncertom, ko je že vse razprodano, cel roj obiskovalcev, ki si kratkoma ne dajo do povedati, da ni več vstopnic, temveč vderjo pri obeh garderobah v dvorano in se postavijo pri prehodu med sedeži kot živa stena vsem onim, ki sede za njimi in ves večer ne vidijo drugega kot njihove hrbte in zaradi nemirnega prerivanja tudi le slabo silijo pevko. Čudimo se, če je takrat policija in financa, saj so menda zato plačani, da skrbje za red v dvorani in da pazi jo, da ljudje brez vstopnic ne vdirajo tja, kjer imajo prvo pravico oni, ki so vstopnice plačali. Predvsem pa pripomočmo zlasti naši mladini nekaj več olike. — Eden za več obiskovalcev.

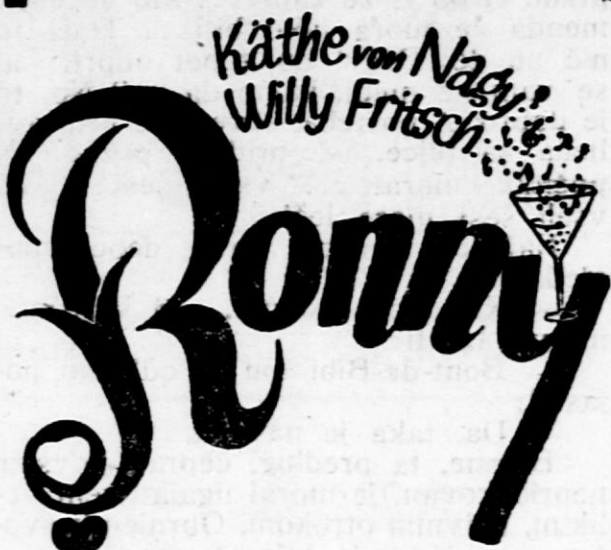
— Netlakovan hodniki in cestni prehodi kar kriče po pesku in da bi jih vsaj za silo očistili najhujše brozge. Vreme je dan za dnem slabše, kar ljudje čutijo še tem bolj, ker v Ljubljani tako strašno primanjkuje peska. Na netlakovanih hodnikih, n. pr. ob Dunajski, Tržaški, Bleiweisovi cesti itd. je najživahnejši osebni promet in baš ti hodniki so vedno najbolj blatni ter zamazani, kot da polkicani. Nikdar ne računajo s tem, da je zlasti nozimi zaradi slabega vremena treba storiti vsaj najnujnejše v svrhu olajšanja osebnega prometa. Prav tako so zamazani cestni prehodi, n. pr. pred Filigovcem, kjer brozga kar teče proti gostoljubni hiši, pa tudi marsikje drugod ni nič bolje. Kaze, da se bodo morali nesrečni pešci organizirati ter sami skrbeti za dostavke. Končno bi tudi ne bilo hušje tlačniti na cestah kot pa bresti blato kot sv. Kristof.

— Tretji transport umobolnih v Novo Celje. Kakor smo poročali v novoletni številki, je banka uprava v Ljubljani adaptirala ter preuredila bivšo graščino Plumberski pri Zalcu z vsemi gospodarskimi poslopi vred v hiralnico za umobolne. Adaptacija dela so bila pretekli teden končana in je hiralnica že sprejela dva transporta umobolnih iz ljubljanske umobolnice. Davi je bil poslan iz Ljubljane tretji transport umobolnih. Ob 8. zjutraj so jih naložili 23 na Magistrov avtobus, ki je kmalu odšel na državni cesti proti Novemu Celju. Vsega skupaj bo iz ljubljanske umobolnice odposlanih 95 umobolnih. Zadnji transport poide v ponedeljek 18. t. m. S tem bo ljubljanska umobolnica, ki je oskrbovala doslej 320 bolnikov, znatno razbremenjena. Zadnje čase je moral zavod zaradi prenapoljenosti sprejem mnogih bolnikov odkloniti.

— Opozorilo trgovskim pomočnikom. — Izloženim aranžirjem! Odbor pomočniškega zbora gremija trgovcev je ra svoji zadnji seji razpravljal o ustanovitvi trgovskega kluba v Ljubljani, katerega naloga bi bila nuditi članom vsesplošno izobrazbo o aranžirstvu. Odbor je sklenil pozvati vse aranžirje in vse one trgovske pomočnike, ki bi se radi posvetili aranžirstvu, da se prijavijo tajniki g. Vladi miru Kravosu, palača Delavske zbornice, vogalni vhod na Miklošičevi cesti, II. nadstropje. Prijave se lahko izvršijo osebno ali pismeno. — Odbor je na isti seji po delil več podpor brezposelnim trgovskim

Jutri!

Najnovejša opereta skladatelja sladkih melodij Emerika Kálmána

FILM, KI BO OČARAL VSO LJUBLJANO!

Jutri premiera !!!

Rezervirajte vstopnice telefonično 2124

Elitni kino Matica

pomočnikom, ki so se obrnili za pomoč. Na tej seji je bilo izdano 1750 Din podpor Trgovski pomočniki, ki ostanejo brezposelni in brez sredstev, imajo v svojem pomočniškem zboru tudi socialno ustanovo, ki jim priskoči na pomoč v najtežjih časih. Podporni fond razpolaga z nekaj tisoč dinarjev, ki so prevečeno namenjeni podpori brezposelnih in dolga bolnih tvarišev. Dobrodo prejemajo podporni fond iz doklade, katero mora po zakonu plačati vsak član pomočniškega zbora.

— Vosssov roman »Dva človeka«, današnji filmski spored ZKD. Oj danes naprej bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matici veliki film, izvršen po popularnem in prekrasnom romanu »Dva človeka«. Film je izdelan zvočno z najboljšimi igralci v glavnih vlogah. Vlogo patra igra Gustav Fröhlich, žensko glavno vlogo pa Charlotta Susa. Predstave bodo v soboto ob 11. v Elitnem kinu Matici ob najbolj znanih cenah.

— Določna oseba, ki je pobrala aktovko z vzorci vina dne 5. t. m. na Zaloški cesti, se poziva, da jo odda v upravo našega lista.

— Zadeva Kaiser na šentjakobskem odru. Jutri in pojutrišnjem bo na šentjakobskem odru premiera izvršne veseligr »Zadeva Kaiser«. Posetite!

— Drzen rop na Ljubljanskem polju. V sredo zvečer se je vračala 31letna Gizela Stevančič, stanujoča v Klečah, iz St. Vida proti Klečam. Na Ljubljanskem polju jo je dohitel neznan možki in se ji pridružil. Gizela se ga je hotela odkrižati, pa so ni dal odpraviti. Nenadoma je planil najo in ji hotel iztrgati torbico iz rok. Ker se je branila, jo je podrl na tla in jo poškodoval na glavi. Dekle je klicalo na pomoč, napadalec se je ustrašil in pobegnil, ne da bi kaj odnesel. Gizela je bila tako poškodovana, da je morala v ljubljansko bolnico. Roparja zasledujejo oblasti.

DRAŽRA.

Jutri 16. januarja t. l. ob 2. popoldne se bodo prodajale razne molitovske potrebščine: ženski klobuki, kape, razno posuštvo, srebrni predmeti, trgovski p. it. it. Poleg kina Matica, hiša KIRBIŠ, II. nadstropje, in v lokalni v pritičju 555

Največji jez na svetu

Ze včeraj smo kratko poročali, da je podkralj v Indiji lord Willington svečano otvoril takozvani Lloydov jez v Sukkuru, zvezan z mrežo sedmih močnih kanalov, po katerih se bo umetno namakala doslej nerodovitna, od pripekajočega solnca sežgana pokrajina, ki je po površini približno tako velika kakor Anglija. Tam, kjer zemlja doslej ni prinašala človeku nobene koristi, kjer je bilo vse suho in mrtvo, bo zdaj kmetovalec z veseljem delal, saj bo preprčan, da bo žel tam, kjer je sejal. To je največja naprava za namakanje nerodovitne zemlje na svetu. Cela pokrajina Sind nima nikoli dežja, tako da je reka Ind, ki teče skozi njo, za večino prebivalstva edini življenjski pogoj. Ta indijska pokrajina šteje 3.500.000 prebivalcev.

Lloydov jez je dolg približno 1 angleško miljo in ima 66 obokov, vsak meri 60 čevljev v premeru. Voda iz reke Ind, tekoče iz Himalaja v Arabsko morje, se bo razlivala po vsej krajini po mreži kanalov v dolžini 7000 milj. Nekateri kanali so širši od Sueškega preliva, omrežje korit, ki so spojena s temi kanali, pa meri 35.000 milj. S tem bo omogočeno obdelovati 6 milijonov akrov zemlje in vsako leto bodo pridelali približno za 30 milijonov funtov sterlingov žita. Stroški za jez in kanale so znašali približno za 15 milijonov sterlingov. Svečane otvoritve Lloydovega jeza se je udeležilo po svojih zastopnikih vse prebivalstvo pokrajine Sind.

Edina slovenska tedenska revija življenje in svet. — Posamezna številka 2.— Din.

Občni zbor jeseniškega Sokola

Lep napredek in uspešno delovanje društva v preteklem letu — Nova društvena uprava

V torej zvečer se je vršil v dvorani Sok. doma na Jeseniah občni zbor Sokola, ki se ga je udeležilo nad 100 članov in članic. Starosta brat dr. Maks Obensel je ugotovil sklepčnost, pozdravil vse navzoče in prešel na dnevni red. V svojem stvarnem poročilu, je brat starosta poročal zelo izčrpnio, o važnejših sokolskih dogodkih in prireditvah v okviru saveza, župe in domačega društva. V lepih besedah se je spominjal pokojnega br. dr. Scheimerja, staroste SKJ brata Pavla Mengenthalera, dolgoletnega staroste Sok. župe Kranj brata Jarka Sajovica in bivše načelnice jeseniškega Sokla sestre Božene Segove.

Iz poročila tajnika brata Črnka je razvidno, da šteje društvo 355 članov in članic, med letom jih je pristopilo 125, 26 pa jih je na preiskumski dobi. Društvo je prejelo 349 dopisov, odposlalo pa 251. Seje uprave so se vršile redno vsak mesec, seje ožje uprave, pa redno vsak teden. Knjižnica šteje 624 knjig, med letom se je nabavilo 15 novih.

Zelo lepo in pregledno poročilo je podal načelnik brat Janko Pristov. Iz njegovega poročila posnemamo, da je v minulom letu telovadilo v 517 urah 13.798 telovadečih, povprek na uro 36 telovadečih. Obisk telovadbe članov, članic, moškega in ženskega narasčaja, ni zadovoljiv, pač je obisk oboje dece prav zadovoljiv. Društvo je preloščilo med letom 2 krasno uspešni akademiji in društveni zunanji javni nastop. Da se vzgoji dobre prednjake in prednjačice, je društvo priredilo prednjaški tečaj, ki ga je obiskovalo 26 bratov in sester, dve članici pa sta pohajali v župni mladinski tečaj v Radovljici. Tako kot doma, je društvo tudi zunaj izvršilo svojo sokolsko dolžnost. Župnega narasčaja zleta v Radovljici se je društvo udeležilo z 126 narasčaja in dece in postavilo k tekam vrsto moškega in ženskega narasčaja. Župnega članskega zleta v Trzinu se je društvo udeležilo z lepim številom telovadcev in telovadk, k župnim tekmam pa se postavilo po 1. člana in 1. članico v višjem oddelku ter dve vrsti članov in vrsto članic v nižjem oddelku. V višjem oddelku je brat Pristov dosegel z 97,25% I. mesto, v nižjem pa brat Lozar Konrad z 91% II. mesto. Izmed 10 vrst nižjega oddelka, je ena jeseniška vrsta dosegla II. ena pa VI. mesto. K župnim smuškim tekmam v Aharišču je društvo postavilo 5 članskih patrolj, dalje 11 narasčajnikov in 4 članice. Izmed 33 tekmovalnih patrolj je dosegla jeseniška patrolja II. mesto. Dakie se je društvo ude-

ležilo javnih nastopov v Predvoru, v Kranju, Skofji Loki, Bledu in na Blejski Dobravi.

Prosvetar, brat Franjo Klavara, je poročal, da je bilo med letom 7 predavanj za odrasle udeležba 40—70, 5 mlad. predavanj udeležba 150—200. Vsako soboto pa so se vršili sestanki mladine, kateri je br. Pibrov pripovedoval pravilice. Pevski zbor pod vodstvom brata Sredenska, šteje 70 pevki in pevcev, priredil je dva zelo lepo uspeša koncerta. Salonski orkester, ki se je pod vodstvom brata Zmeka povzpel na lepo višino, je sodeloval pri vseh društvenih prireditvah. Godba na pihala šteje 24 godbenikov. Dramatični odtok, ki mu načeljuje brat Jože Čebulj, je imel v minulom letu 13 predstav.

Zelo strokovnjsko poročilo je podal blagajnik brat Srečo Cop. Iz njegovih podatkov je razvidno, da je imelo društvo lanske leto Din 352.007,74 dohodkov ter Din 375.678,36 izdatkov, torej Din 23.670,22 p. prihraniljaja, donos društvenih prireditvev je padel vsled hude krize v minulom letu za ca 31.000 Din. Društveni notranji inventar predstavlja vrednost Din 106.542,50. Enako vestno sestavljeno poročilo je podal gospodar br. Mirko Stebih, iz njegovega poročila odseva velika skrb in paznja nad druženim premoženjem.

V imenu revizorjev je poročal brat Šega, da je našel vse blagajniške knjige in priloge v vzornem redu, na kar je predlagal da se izreče bratu blagajniku anekdotarij in zahvala za vestno delo kakor tudi vsem članom društvene uprave, kar je bilo soglasno sprejeto.

Sokolski župi Kranj, je bilo predlagano v imenovanje naslednja društvena uprava: Starosta brat Šega Ivan, I. podstarosta Josip Poljanar, II. podstarosta mr. phar. Jože Zabkar, nač. Janko Pristov, načelnica Nada Šega, prosvetar dr. Janko Vovk, kot člani uprave pa bratje in sestre: Cop Srečo, Črnko Viktor, Lozar Konrad, Stebih Mirko, Potratov Ivan, Perko Mimi, Ravnik Pepca, Ravhekar Avgust, Učkar Janko in Božič Jože m. l., namestniki: Čebulj Jože, Hlebanja Franc, Kleč Rado, Laneger Rado, Svetlin Bernard, Vovk Franc, Vister Gregor, Bavdek Viktor, Zmitek Nandje; revizorji: Humer Lavro, Mešičič Hugo, Nepokoj Ivan, namestnik Mežik Rihard.

Novozvoljeni starosta brat Šega, je prevzel vodstvo skupščine, se lepo zahvalil dosedanjemu starosti bratu dr. Obenselu za njegovo večletno uspešno delo ter apeliral na članstvo, naj točno in vestno vsuše prostovoljno prevzete dolžnosti.

Vrtnarstvo v januarju

Nekaj praktičnih nasvetov onim, ki hočejo umno vrtnariti

Zaradi mraza in snega počivajo po večini v tem mesecu vsa dela na vrtu. Sadjar ogleduje od časa do časa varnostne naprave proti zalcu, odtrasa od velikem mežu sneg z dreves, da se ne pokomijo pod težo, skrbj za prehrano koristnih ptic in ob južnem vremenu nabira tudi čepice, ako mu jih bo treba v prihodnji pomladi. V shrambi prebira sadje in odstranjuje, kar je nagnetega, da se ne okuži vsa zaloge. V primernem prostoru pripravlja kolle in popravila orodje ter razne vrtnarske potrebščine, ki se bodo rabile kasneje pri raznih delih na vrtu.

Prezimujočim cvetlicam lončnicam in zelenjavci v kleti moramo odpirati okna vsak dan, ako ni prehud mraz. Ob sončnem zahodu pa jih zapremo, da jih obvarujemo pozebe. Pazimo na snago in odstranjujemo vse, kar je gnilega in osušenega. Pregledati moramo tudi cvetlične gomolje in čebulice. Kar najdemo nagnetega, odrežemo in potresimo rane z moko lesnega oglja, da preprečimo nadaljnje gnitje.

Ako je na vrtu v mrzlih gredah, pod sipami vložena endivija, zrači jo s privržigovanjem šip, sicer posabne, posebno ako je premokro. Se bolj so potrebne zračenja karfirole in zgodnje zelje, ako si jih v začetku septembra posejal in potem pikiral, da jih boš imel za zgodnji pomladanski nasad. Ob dnevi, ko je hud mraz, naravno, da šip ne odpiramo, temveč jih celo pokrijemo s slamnato odejo in z deskami. Prav tako postopaj s cvetlicami, ki prezimujejo v mrzi gredi.

Čim vreme dopušča, premetaj in premešaj kompostni kup, da hitreje sprstni. Ako ga poliješ z žmočnico ali s pomijami, se njegova vrednost znatno poveča. Za sobne rastline je mesec januar zelo nevaren. Kadar zračiš sodo, prenesi jih na drug prostor, da so varne pred prepihom in pozebo. Tiste, ki stojijo na oknu med šipami, postavi jih preko noči v notranjost sobe. Ako na ozeble postje solnce, je nevarnost, da propadejo, toliko večja.

Sčasoma se na prezimujočih cvetlicah nabere orpah. Zaradi prahu listi orumenevajo in odpadajo. Čim nastopi južno vreme, obrizgaj jih z nekoliko toplo vodo s pomočjo vrtnarskega razpršilnika, če te priprave nimaš, pa jih operi z moko črnge in toplo vodo.

Za zgodnje cvetenje hijacintov, tulipanov, narcis, perisak in drugih čebulnic jih silimo, kakor pravijo vrtnarji. Posušimo se 10 cm lončev, ki jih napolnimo s srednjetežko, rodovitno zemljo. Debele čebulice porinemo po eno v lonce, drobnejše pa po dve ali več, pa tako, da se ne dotikajo druga druge le tako globoko, da gorenja konca gleda iz zemlje. Tako posajene postavimo v temno na neprepetel prostor za toliko časa, dokler ne poženo 4 do 5 cm dolgih listkov. Ako ni takega temnega prostora v hiši, povzememo vrhu čebulice male cvetlične lonce. Ko zrasto do zaželenih višine, jih prenesemo na svetlo, vendar jih za par dni še zasenčimo s papirjem pred sončnimi žarki. Ako po-

sadimo čebulice jeseni in zakopljemo končke v klet ali na vrtu tako globoko v zemljo, da je vrhu čebulice še kakih 5 cm zemlje, je uspeh še boljši. Razumljivo je, da jih je treba oskrbovati s primernim zalivanjem. J. S.

SOKOL

— POČASTITEV SPOMINA DR. SCHEINERJA. Sokolska župa Ljubljana. V nedeljo dne 17. t. m. ob 11. uri dopoldne se bo vršila v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru v Ljubljani javna svečana žalna seja župne uprave v počastitev spomina blagopokojnega brata dr. Josipa Scheinerja, staroste ČOS in Saveza Slovenskega Sokolstva. Pri svečanstvi sodeluje tudi godba Sokola I. Tem potom pozivamo članstvo ljubljanskih sokolskih društev, da se udeleži svečanosti v čimvečjem številu. Istočasno pa vabimo k svečanosti tudi vse ostalo ljubljansko javnost. Mnogoštevilna udeležba svečanosti nas vseh naj dokáže, kako težak udarec je zadel tudi nas Jugoslovane z nenadno smrtjo blagopokojnega staroste, velikega sokolskega vodje in borca za združitev vseh Slovanov potom Sokolstva. Zdravilo! — Župna uprava.

Hitite, da ne zamudite prilike! Danes nepreklicno zadnjikrat!

Planine v plamenih

Hitite in ogledajte si še Vi to prekrasno veledelo!

V glavni vlogi

LUIS TRENKER

Vsa Ljubljana le govori o tem grandioznem alpskem velefilmu!

Ob 4., 1/8 in 9/4 zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Optimizem.

- Kako se pišete?
- Neža Podivarnik.
- Koliko ste stara?
- 67 let.
- Ste omožena?
- Še ne.

